

Nagy Tamás

ELŐSZÓ

*„Múlt nélkül nincs jövő, s mennél gazdagabb
a múltad, annál több fonálon kapaszkodhatsz
a jövőbe”
(Babits Mihály)*

Tisztelt Olvasó!

Folyóiratunk aktuális, összevont számának koncepcionális keretét a legpontosabban a fenti Babits-idézet mutatja, mely szerint a büntetés-végrehajtási szervezet jelenkori működését a gazdag történeti múlt tanulságainak és a jövő technológiai, valamint társadalmi kihívásainak metszéspontjában értelmezi. A kiadványban közölt tanulmányok e három – múlt, jelen és jövő – dimenzió mentén vizsgálják a szakterület legfontosabb kérdéseit.

Az aktuális lapszámban szomorú kötelezettségünknek eleget téve megemlékezünk Lajtár József István ny. bv. vezérőrnagy úrról, az országos parancsnok korábbi gazdasági és informatikai helyetteséről, aki életének 71. évében elhunyt. Több évtizedes szakmai pályafutását elkötelezett szolgálatellátás, példamutatás és töretlen munkabírási jellemezte, személyében a rendvédelem egyik kiemelkedő alakját veszítettük el. Emlékét megőrizzük!

A jelenkori folyamatokra reflektálva, a lapszám több –, a szervezet működése szempontjából – releváns témát dolgoz fel. Egy empirikus kutatás eredményeit szintetizálva bemutatásra kerül az anya-gyermek részleg speciális világa, mely nemcsak a mindennapi működésbe enged bepillantást, hanem a korai anya-gyermek kötődés megerősítését célzó beavatkozások hatékonyságát is elemzi, és konkrét ajánlásokat fogalmaz meg.

Átfogó tanulmány vizsgálja a kényszergyógykezelés jogintézményének speciális dogmatikai és gyakorlati aspektusait a női elkövetők kapcsán, komplex képet adva a vonatkozó jogszabályi környezet és a végrehajtási gyakorlat kapcsolatrendszeréről.

A publikációk között megtalálható az ököpszichológia büntetés-végrehajtási alkalmazásának lehetőségeit bemutató tanulmány is. A szerző abból indul ki, hogy a fogvatartottak természettől való elszakadása és az ebből fakadó „hiány” jelentősen hozzájárul

a szabadságelvonás során megélt stresszhez. Az értekezés bemutatja, hogy az ember és a természet közötti kapcsolat helyreállítása miként támogathatja a mentális jóllétet a börtön falain belül.

A lapszám egy további tanulmánya a fiatalkorú bűnelkövetők reintegrációjának kulcskérdéseit elemzi, zárt intézeti körülmények között. A szerző vizsgálja, hogy a prizonizáció negatív hatásai miként mérsékelhetők olyan célzott tevékenységekkel, mint az oktatás, a munkára való felkészítés vagy a családi kapcsolatok fenntartása. A kutatás rávilágít arra, hogy ezek a komplex beavatkozások alapvető fontosságúak a későbbi normakövető életvezetés kialakításában.

Jelen kiadványban bemutatásra kerül a rendvédelemben bevezetett duális képzési modell is, amely a specifikus rendészeti szakmai ismeretek megszerzésén túl, az utánpótlás biztosításának egyik stratégiai eszközét is képezi.

A lapszám kitér a személyi állomány mentálhigiénés állapotának és jóllétének megőrzését szolgáló rekreációs programok hatékonyságvizsgálatára, és a fejlesztési irányokra vonatkozóan megfogalmazott javaslatokra.

A jövő horizontját vizsgálva, a kiadvány egy előremutató tanulmányt közöl a metaverzumról, melyben a szerző arra a kérdésre keresi a választ, hogy ez a virtuális valóság milyen innovatív lehetőségeket kínálhat a jövő büntetés-végrehajtása számára a fogvatartotti reintegráció, a személyi állomány képzése vagy akár a kapcsolattartás területén, felvázolva a technológiai implementációval járó potenciális előnyöket és etikai dilemmákat is.

Végezetül – a történelmi perspektíva jegyében – a lapszám méltó emléket állít a jelentős jubileumokat ünneplő, patinás büntetés-végrehajtási intézeteknek. A történelmi elemzések nem csupán kronológikus áttekintést nyújtanak, hanem feltárják ezen intézetek architekturális és funkcionális evolúcióját is, bemutatva ezzel, hogy miként reflektáltak működésükben a mindenkorai penológiai irányzatokra és társadalmi elvárásokra, miközben szakmai színvonaluk megőrzésére törekedtek a kezdetektől napjainkig.

Bízom benne, hogy a lapszám interdiszciplináris szemlélete és tartalmi sokszínűsége hozzájárul a szakmai párbeszéd elősegítéséhez és az ezzel kapcsolatos kommunikáció gazdagításához.

Kellemes és hasznos olvasást kívánok!

Nagy Tamás bv. őrnagy
mb. főosztályvezető